

ارزیابی توان اکولوژیک دشت اراک جهت کاربری اکوتوریسم با استفاده از روش بولین و سامانه اطلاعات جغرافیایی

زهرا عربی

استادیار گروه جغرافیا، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

چکیده

توسعه فناوری پیشرفت و صنعتی شدن امری است اجتناب ناپذیر به نحوی که اجتناب ناپذیری این تغییر سریع موجب بروز پیامدهای منفی عدیده ای در بخش فرهنگی و اجتماعی- اقتصادی و ... شده است. بسترسازی شاخص های فرهنگی، اجتماعی- اقتصادی جوامع مختلف به منظور همگامی و همسازی بعد معنوی و مادی نیازهای انسان راهکار این مشکل است و در این میان سازماندهی و برنامه ریزی محیط های طبیعی با کاربریهای عمومی ویژه و پیوند آن با جریان های گردشگری در شاخ های از آن به نام گردشگری هدفمند طبیعت (اکوتوریسم) یکی از رهیافتهای سازنده به شمار می آید (جوزی ۱۳۹۰). منطقه مورد مطالعه در این پژوهش منطقه دشت اراک است. در این پژوهش هدف پیدا کردن مناطقی که از نظر اکولوژیک شرایط مناسب برای کاربری اکوتوریسم را دارد می باشد. روش مورد استفاده برای ارزیابی توان اکولوژیک این منطقه روش تجزیه تحلیل سیستمی است. در این روش ابتدا لایه های شیب، جهت، ارتفاع، خاک و پوشش گیاهی تهیه سپس بر اساس روش بولین ارزشگذاری می شوند. در مرحله بعد این لایه ها با کمک سامانه اطلاعات جغرافیایی بر اساس این ارزشگذاری ترکیب شده و در مرحله آخر با مدل های اکولوژیکی مخدوم برای کاربری اکوتوریسم مقایسه می شوند. نتایج این تحقیق حاکی از آن است که ۶۹۵۴۹،۲۱۰ هکتار از مساحت دشت اراک دارای توان تفرج متمرکز درجه یک، ۲۰۱۷۸،۶۶۲ هکتار دارای توان تفرج متمرکز درجه دو، ۶۹۵۹۲،۰۰۲ هکتار تفرج گسترده درجه یک و ۲۹۹،۲۹۵ هکتار توان تفرج گسترده درجه دو را دارد.

واژه‌های کلیدی: اکوتوریسم، تجزیه و تحلیل سیستمی، سامانه اطلاعات جغرافیایی، بولین